

(8) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਐਨ ਕੇ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਐਨ ਕੇ ਸੂਦ ਜੇ. ਜੇ

ਕੋਟ ਸ਼ਮੀਰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ
ਸਰਵਿਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟੇਡ।- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1997 ਦਾ CWP ਨੰ. 18138

16 ਨਵੰਬਰ, 1999

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਕਲਾ. 226—ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 — ਐੱਸ. 13, 55, 56, 63(ਬੀ) ਅਤੇ 69—ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਿਯਮ, 1963 — ਆਰ.ਐਲ. 72—ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ—ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ — ਮੰਗ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।— ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ—ਸਮਾਜ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ—ਨਿਲਾਮੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ - ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 72 (14) (iii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਸਲੋਪਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ - ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨੋ ਕਿਹਾ ਕਿ 8 ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ

ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸੋਧ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(ਪਰਾ ੬)

ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਮਿਤੀ 8 ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 69 ਅਧੀਨ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਖੁਦ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅੱਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ

24 ਜੁਲਾਈ, 1996 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 8 ਮਈ, 1995 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਿਤੀ 7 ਅਗਸਤ, 1997 ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(ਪਰਾ ੬)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਡੀ.ਵੀ

ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, **ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ ਡੀ.ਏ.ਜੀ**

ਜਵਾਬ 3 ਅਤੇ 4 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰੂਪ ਚੰਦ ਚੌਧਰੀ

ਅਸ਼ੋਕ ਸਿੰਗਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, **ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 5.**

ਨਿਰਣਾ

ਐਨ.ਕੇ.ਸੂਦ, ਜੇ.

(1) ਬੀਟੀਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਗ I ਰਿਕੂਲ ਸਰਵਿਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ., ਕੋਟ ਸ਼ਮੀਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਸੋਸਾਇਟੀ"), ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961 (1961) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧ ਲਈ "ਐਕਟ")। ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਆਦਿ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਗਬਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਝਗੜੇ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 56 ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 170 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੇ. 26 ਸਤੰਬਰ, 1990 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ **ਰਾਹੀਂ** ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਪੀਲਜ਼ (ਜਲੰਧਰ) ਵੱਲੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅਵਾਰਡਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਬਨ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸੋਸਾਇਟੀ, ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮ 72 (ਬੇੜੇ ਜਿਹੇ "ਨਿਯਮਾਂ" ਲਈ) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਨੂੰ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1988 ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ), ਜਲੰਧਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਅੱਗੇ ਮੰਗ ਦੀ ਇਸ ਰਿੱਟ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗੁਲਾਬਗੜ੍ਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਸੋਸਾਇਟੀ

ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਲਾਬਗੜ੍ਹ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੁਸਾਇਟੀ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਨੇ ਗਬਨ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਗੁਲਾਬਗੜ੍ਹ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿਚ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਆਰਡਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਇਹ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2) ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਨੇ ਵੀ ਆਰਜ਼ੀ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਸੇਲ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਟਾਰ ਸਿੰਘਵਾਲਾ ਵਿਖੇ 8.18 ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 1,61,000। ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 72 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮ (14) ਅਧੀਨ ਰਿਕਵਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ - ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 8. ਮਈ, 1995 ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 72 (14) (iii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 8 ਮਈ, 1995 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅੱਗੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਤੀ 8 ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਸੇਧ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 72(14)(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਵਰੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਿਪਟਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਦੂਜੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਉਸਨੇ 24 ਜੁਲਾਈ, 1996 ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ **ਤਹਿਤ, ਸੇਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।** ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੋਲੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 1,61,000 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ

5% ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੇਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ। ਉਕਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 7 ਅਗਸਤ, 1997 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ **ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ** ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(5) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 8 ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 72(14) (iii) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

"(iii) ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਰਿਕਵਰੀ ਅਫਸਰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ।"

ਅੱਗੇ "ਰਜਿਸਟਰਾਰ" ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (j) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਰਜਿਸਟਰਾਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ।"

(6) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 8 ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸੋਧ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ **ਬਿਜ਼ ਲਾਇ** ਬਨਾਮ **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1)** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਬੇੜਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸੋਧ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਧਾਰਾ 69 ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਖੁਦ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ **ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ** ਬਨਾਮ **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2)** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ 8 ਮਈ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ,

(1) 1973 PLJ 462

(2) 1997 PLJ 441

1995 ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 24 ਜੁਲਾਈ, 1996 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੰਨਾ 9) ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 8 ਮਈ, 1995 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਿਤੀ 7 ਅਗਸਤ, 1997 ਦਾ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-10) ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(7) ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ uimpugnede ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਹਿਕ

ਐਨ. ਕੇ. ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਕੌਰ ਜੇ. ਜੇ

ਕਿਰਨਜ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਐਂਡ ਸਰਵਿਸ
ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ।- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

CWP ਨੰ. 1997 ਦਾ 14272

29 ਮਾਰਚ, 2000

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - Art. 226—ਹਰਿਆਣਾ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1984 — ਐੱਸ. 27 114 ਅਤੇ 115—ਸਮਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ—ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ—ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ - ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਸਕੱਤਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਹੋਲਡ, ਨਹੀਂ - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।